

การฟื้นฟูสภาพสวนกาแฟเสื่อมโทรมในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

Rehabilitation of Exhausted Coffee Plantations in the Upper South

สุรรัตน์ ปัญญาโตนะ¹ ปานหทัย นพชินวงศ์¹

ทิพยา ไกรทอง¹ และปิยนุช นาคะ²

บทคัดย่อ

การฟื้นฟูสภาพสวนกาแฟเสื่อมโทรมในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบนนี้เป็นการดำเนินงานโดยกรมวิชาการเกษตร ได้มอบหมายให้ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร สถาบันวิจัยพืชสวน นำเอาความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสวนกาแฟโรบัสต้าของกรมวิชาการเกษตร เช่น การตัดพุ่มต้น การเปลี่ยนยอดกาแฟ การใส่ปุ๋ยและปูนปรับสภาพดิน การจัดการดินในพื้นที่ลาดชัน การควบคุมโรคและแมลงศัตรูกาแฟ ฯลฯ มาบูรณาการเพื่อใช้ปฏิบัติจริงในแหล่งปลูกใหญ่ 3 แห่ง โดยร่วมมือกับเกษตรกรในพื้นที่ ได้แก่ สหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟจังหวัดชุมพร จำกัด กลุ่มเกษตรกรทำสวนเขาทะเล จ.ชุมพร และกลุ่มเกษตรกรทำสวน จปร. จ.ระนอง ดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม 2553 – ธันวาคม 2554 โดยมีเป้าหมายในการเพิ่มผลผลิตเมล็ดกาแฟแห้งให้ได้ 250 กก./ไร่ และการลดต้นทุนการผลิตกาแฟโรบัสต้า ด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้อย่างต่อเนื่องแก่เกษตรกรต้นแบบจำนวน 30 ราย ทำการฝึกทักษะการปฏิบัติจริงในแปลงสาธิต 1 ไร่/ราย

ผลของการดำเนินงาน เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตเมล็ดกาแฟแห้งเฉลี่ยจาก 170 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 211 กิโลกรัม/ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.8 ซึ่งนับว่ายังต่ำกว่าเป้าหมาย เนื่องจากในปีแรกนี้กาแฟจะยังให้ผลผลิตไม่เต็มที่แต่จะให้ผลผลิตเต็มที่ในปีที่ 2 และสามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้จากการลดค่าใช้จ่ายปุ๋ยเฉลี่ยเป็นเงิน 2,678.90 บาท/ไร่ โดยสรุปทำให้ต้นทุนเมล็ดกาแฟแห้งต่อกิโลกรัมลดลงจาก 53.26 บาท เหลือเพียง 34.86 บาท เท่านั้น หรือคิดเป็นลดลงร้อยละ 34.5

¹ ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร

² สถาบันวิจัยพืชสวน